

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA - PRZYRODA SP NR 1 HRUBIESZÓW

1. CELE OCENIANIA:

- 1) monitorowanie pracy ucznia;
- 2) przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć;
- 3) udzielenie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 5) dostarczenie rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce i specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

2. OCENA NA LEKCJACH PRZYRODY DOTYCZY:

a) Wiadomości przedmiotowych

- zgodne z programem nauczania i kryteriami wynikającymi z podstaw programowych

b) Umiejętności przedmiotowych

- planowanie prostych eksperymentów,
- analizowanie i interpretowanie wyników obserwacji i eksperymentów,
- gromadzenie i prezentowanie informacji,
- dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych,
- porównywanie i wnioskowanie,
- wykonywanie prostych wykresów, diagramów i ich interpretowanie,
- posługiwanie się środkami technicznymi,
- korzystanie z różnych źródeł informacji.

c) Umiejętności ponadprzedmiotowych

- praca w grupie,

- dyskusja,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedzialność za podjęte zadania,
- kreatywność.

3. ZASADY OCENIANIA:

- 1) Uczeń oceniany jest w skali 1- 6. Ocena semestralna i końcoworoczna wyrażone są pełnym stopniem stosowanej skali. W bieżącym ocenianiu dopuszcza się stosowanie znaków „+”, „-”.
- 2) Zakres wiadomości i umiejętności oraz procedura kontroli i oceniania w przystępny sposób jest podana do wiadomości każdego ucznia i rodziców (opiekunów) na początku roku szkolnego.
- 3) Ocena jest jawna dla ucznia i dla rodzica (opiekuna).
- 4) Uczeń może dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez podania przyczyny i bez konsekwencji oceny niedostatecznej, nie może to jednak dotyczyć lekcji powtórzeniowej, lekcji ze sprawdzianem i lekcji z wystawianiem oceny semestralnej lub końcowej.
- 5) Uczeń może otrzymać plusy i minusy za aktywność. Jeśli wśród trzech znaków „+” bądź „-”, jest trzy „+” to uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli ma dwa „+” i jeden „-”, otrzymuje ocenę dobrą, za jeden „+” i dwa „-”, ocenę dostateczną, w przypadku trzech „-”, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 6) Pierwszy dzień w szkole po dłuższej przerwie (np. ferie) jest dniem bez ocen niesatysfakcjonujących ucznia.
- 7) Ocena na pierwsze półrocze i końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, uwzględnia następujące rodzaje aktywności ucznia:
  - wiedzę (sprawdziany pisemne, odpowiedzi ustne),
  - umiejętności (prace kontroli umiejętności, wypowiedzi ustne),
  - postawy (aktywność, zeszyt, hodowle, prace domowe).
- 8) Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na półrocze, powinien poprawić ocenę w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły.
- 9) Przy ocenie końcoworocznej uwzględniana jest ocena z pierwszego półrocza.

4. STOSOWANE METODY I NARZĘDZIA OCENY UCZNIĄ:

1) prace pisemne:

- a) sprawdziany obejmujące większą partię materiału określoną przez nauczyciela; prace kontrolne lub testy;
- b) każdy sprawdzian pisemny poprzedzony jest lekcją powtórzeniową i zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem;
- c) sprawdzone prace pisemne uczeń otrzymuje w okresie do dwóch tygodni od daty pisania danej pracy;
- d) uczniowie mają możliwość wglądu do swoich prac, informowani są o zasadach punktacji i możliwościach poprawy sprawdzianu (ustnej lub pisemnej);
- e) uczeń może podejmować próbę poprawy oceny jeden raz, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela; pod uwagę brana jest ocena korzystniejsza dla ucznia;
- f) uczeń, który opuścił pracę klasową z przyczyn usprawiedliwionych może ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły; termin i czas wyznacza nauczyciel tak, aby nie zakłócać procesu nauczania pozostałych uczniów;
- g) w przypadku opuszczenia przez ucznia co najmniej 25% zajęć edukacyjnych nauczyciel może wyznaczyć mu pisemny sprawdzian frekwencyjny z materiału realizowanego w okresie nieobecności ucznia;
- h) rodzice mają prawo zapoznania się ze sprawdzianami kontaktując się z nauczycielem uczącym przedmiotu (uczniowie nie otrzymują prac do domu);

- i) z prac pisemnych uczeń otrzymuje oceny w oparciu o następującą skalę punktową:
  - 0 – 30%** maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności – ocena **niedostateczna**,
  - 31 – 50%** maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności – ocena **dopuszczająca**,
  - 51 – 70%** maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności – ocena **dostateczna**,
  - 71 – 90%** maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności – ocena **dobra**,
  - 91 – 100%** maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności – ocena **bardzo dobra**.
- j) uczeń może uzyskać ocenę **celującą**, jeśli uzyska powyżej 90% maksymalnej liczby punktów za sprawdzian oraz rozwiąże zadanie dodatkowe wymagające wiadomości i umiejętności wykraczających poza program nauczania;

- k) kartkówki (10-15 minutowe); nie muszą być zapowiedziane wcześniej; sprawdzają wiadomości z ostatnich 3 lekcji;
- l) zadania domowe – kontrola tych prac może być:
  - ilościowa (kto odrobił zadanie domowe?),
  - jakościowa (jak uczeń napisał ?),
  - wybiórcza (sprawdzenie kilku prac);
- 2) wypowiedzi ustne :
  - a) odpowiedzi ustne obejmujące wiadomości i umiejętności maksymalnie z trzech ostatnich tematów zajęć;
  - b) wypowiedzi podczas pracy na lekcji;
  - c) prezentacja wyników pracy zespołu;
  - d) prezentacja własnych opracowań;
  - e) wiodący udział w dyskusji dydaktycznej na lekcji;
  - f) uczeń otrzymuje co najmniej dwie oceny za odpowiedź ustną w półroczu;
- 3) aktywność :
  - a) ocena za pracę ucznia na lekcji (sposób zorganizowania sobie pracy, pracowitość, samodzielność);
  - b) udział w przeprowadzeniu eksperymentów i doświadczeń;
  - c) umiejętność korzystania z podręcznika czy dodatkowych lektur podczas lekcji;
- 4) ocena prowadzonych hodowli i obserwacji;
- 5) ocena prac długoterminowych np. projektów, zielników, referatów;
- 6) ocena zeszytu ćwiczeń (1-2 razy w roku szkolnym).

5. ZASADY WGLĄDU UCZNIÓW I RODZICÓW W OCENY:

- 1) oceny są zapisywane w dzienniku lekcyjnym i elektronicznym;

- 2) informacje o osiągnięciach i postępach ucznia w nauce nauczyciel przedstawia uczniowi na bieżąco, a rodzicom (prawnym opiekunom) podczas zebrań klasowych odbywających się według harmonogramu opracowanego przez Dyrektora Szkoły, a także podczas indywidualnych konsultacji;
- 3) prace klasowe, testy, sprawdziany, kartkówki i inne prace pisemne przechowuje nauczyciel do rady klasyfikacyjnej.

6. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

1) W klasyfikacji rocznej stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przyjęty przez nauczyciela w danej klasie;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program opracowany przez nauczyciela;
- uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim, uzyskał tytuł finalisty lub laureata ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej;
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, kwalifikując się do finałów na szczeblu krajowym lub posiada inne porównywalne sukcesy,

2) w klasyfikacji rocznej stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania przyjętym przez nauczyciela, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;

3) w klasyfikacji rocznej stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych);
- poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe
- zadania teoretyczne lub praktyczne (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

4) w klasyfikacji rocznej stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej;
  - rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).
- 5) W klasyfikacji rocznej stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:
- ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych);
  - rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).
- 6) W klasyfikacji rocznej stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który: nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych) oraz nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

7. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY
zawiera **załącznik nr 1**

8. DOSTOSOWANIE PZO Z PRZYRODY DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW:

- 1) nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów posiadających opinie lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, zalecenia zawarte w tych dokumentach;
- 2) w stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów;
- 3) obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej;
- 4) uczeń z dysfunkcjami zobowiązany jest do zajmowania miejsca w pierwszych ławkach w klasopracowni;

Rodzaj dysfunkcji	Dostosowanie wymagań
dysgrafia	Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólnie, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np. jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytać go ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonywanych schematów, a jedynie ich poprawność.
dysleksja	Dostosowanie wymagań w zakresie formy: krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia na głos, objaśnianie dłuższych poleceń. Wydłużony o 5-10 min. czas pracy podczas pisania sprawdzianu; sprawdzenie przez nauczyciela, czy polecenia zostały przez ucznia zrozumiane.
dysortografia	Ocena prac pisemnych z pominięciem aspektu ortograficznego.
uczeń ze sprawnością intelektualną niższą niż przeciętna	Stosuje się następujące metody ułatwiające opanowanie materiału: podawanie poleceń w prostszej formie; unikanie trudnych lub abstrakcyjnych pojęć; unikanie pytań i zadań problemowych, przekrojowych; częste odwoływanie się do konkretnego przykładu; wolniejsze tempo pracy; odrębne instruowanie dzieci; zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie; ukierunkowanie i naprowadzanie w myśleniu, nawiązując do codziennych sytuacji życiowych; podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy, w razie potrzeby udzielanie pomocy i wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania; zwiększanie ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.
Uczeń z objawami zaburzeń funkcji słuchowo-językowych	Naukę definicji, zasad rozkłada się w czasie, często przypomina i utrwała; uczeń ten nie jest wrywany do natychmiastowej odpowiedzi, wcześniej jest przygotowany zapowiedzią, że będzie pytany; w trakcie sprawdzianów sprawdza się, czy uczeń przeczytał treść poleceń i czy prawidłowo je zrozumiał, w razie potrzeby udziela się dodatkowych wskazówek.
Uczeń z objawami zaburzeń funkcji wzrokowo-przestrzennych	Materiał sprawiający trudność jest dłużej utrwalany, dzielony na mniejsze porcje; w czasie sprawdzianów uczeń ten ma wydłużony czas na rozwiązanie zad. (5-10 min.)
Inne rodzaje dysfunkcji	Ocenianie zgodnie ze wskazaniem poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej specjalistycznej.

5) **szczegółowe zasady oceniania ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim uwzględniają następujące wymagania:**

- **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował treści zawarte w wymaganiach podstawowych;
- **ocenę bardzo dobrą** lub **celującą** uczeń otrzymuje, gdy opanuje treści wykraczające poza poziom podstawowy;
- jeżeli poziom wiedzy ucznia jest niższy niż podstawowy, otrzymuje on **ocenę dostateczną** lub **dopuszczającą** (w zależności od charakteru i zakresu niedostatków w osiągnięciach ucznia);
- jeżeli uczeń wykazuje problemy w opanowaniu wymagań podstawowych, ale posiada minimum wiedzy i umiejętności dla danego poziomu edukacji i stara się uczestniczyć w procesie nauczania, to zasługuje na ocenę **dostateczną**;
- uczniowi, który wykazuje fragmentaryczną wiedzę i niski poziom umiejętności, wystawia się ocenę **dopuszczającą**;
- **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania; nie jest w stanie wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela.

9. POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

- 1) postanowienia wewnątrzszkolnych zasad oceniania (WZO) dotyczą także przedmiotowych zasad oceniania (PZO) w kwestii egzaminów klasyfikacyjnych, poprawkowych, sprawdzających oraz pozostałych uregulowań;
- 2) zmiany w WZO powodują zmiany w PZO;
- 3) PZO podlega ewaluacji i monitorowaniu.